

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2025

ՀՈՒՆԻՍ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մատչում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում փակագծերում նշված տառը:

- 1) հագուր-, հար-աշաղախ, կորնթար-, ար-մնի (դ)
- 2) առօր-ական, ելև-ջել, աշտ-ակիր, ոստր- (ե)
- 3) լռել-այն, քրիստոն-ա, հա-ելի, բար-ացական (յ)
- 4) գեղ-ուկ, գաղ-, հաղար-, գեղ-ել (ջ)

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կրկնակ բաղաձայն կա:

- 1) բա-աղ, հե-են, տա-ալուծել, ու-ափառ
- 2) ֆի-ական, հո-ասուն, ք-ախույզ, աշ-ենարան
- 3) ա-ահայր, ըն-իմական, մանրագ-ին, անդո-ագիր
- 4) ի-սունինը, եր-ենցաղ, երեսունե-որդ, վշտա-ուկ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անուններում է միայն մեկ բաղադրիչը գրվում մեծատառով:

- 1) ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ, ՀՈՒԼՅԱՆ ՏՈՍԱՐ, ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ ԿՂԶԻ
- 2) ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՎԵՏԱՐԱՆԻՉ, ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ԱԶԳԵՐԻ ԼԻԳԱ
- 3) ՆՈՐ ՏԱՐՎԱ ՏՈՆԵՐ, ՄԵԾԱՄՈՐԻ ԱՏՈՄԱԿԱՅԱՆ, ՔԱԶ ՆԱԶԱՐԻ ՀԵՔԻԱԹԸ
- 4) ՀԻՆ ՀՌՈՄ, ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԽԱՉԻ ՇՔԱՆՇԱՆ, ԲԵՆԻԼՅՈՒՔՍԻ ԵՐԿՐՆԵՐ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում գաղտնավանկ կա:

- 1) նկարակալ, շրջագայություն, ձեռնամարտ
- 2) հստակություն, կապտել, թռչուն
- 3) թվարկություն, գրաշար, զմրուխտյա
- 4) հնարամիտ, խոսակցական, վնասագերծել

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *յա* երկինչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) ատենակալ, կենարար, մեհենական
- 2) սյունակավոր, մատենագիր, հեծելագոր
- 3) պատենավոր, հյուլեական, կատարելագործել
- 4) միութենական, գործունեություն, այծմեական

6 Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **հացի կարոտ** - ապրուստի միջոցներից գուրկ, **կոտր ընկնել** - հակառակվել
- 2) **քոռ կռպեկ չտալ** - նյութական նվազագույն օգնություն ցույց չտալ, **սրտում կրակ վառել** - ոգեշնչել
- 3) **ուղտը պոչով կուլ տալ** - գոփող լինել, **պղտոր ջրում ձուկ որսալ** - խառնաշփոթ վիճակից օգուտ քաղել
- 4) **հեքիաթներ պատմել** - ճիշտ չխոսել, **թևի տակ առնել** - նեցուկ կանգնել

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությանը բարդ:

- 1) անթացույ, ջրմուղ, հավաքատեղ, որկրամուկ
- 2) կոճգամ, գրագետ, սնահավատ, ապշահար
- 3) բանասերկու, մարդատար, գովազդատու, բանասեր
- 4) թքագեղձ, սրախողխող, մակնիշ, ակնբախ

8 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) վարդաջուր, գետնանուշ, դառնաթախիժ, սևումութ
- 2) կարեվեր, որմնախորշ, ազգամիջյան, ազեվազ
- 3) ջրագռավ, դրոշակակիր, դնչակալ, տարեվերջ
- 4) շրջակա, մենասահք, քարածուխ, դասալիք

9 Ո՞ր տարբերակի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) իմաստակ-տգետ, մույթ-ոտնաման
- 2) արգանակ-ապուխտ, շավիղ-արահետ
- 3) սրտաբեկ-վշտահար, երկչոտ-վեհերոտ
- 4) շեղջ-կույտ, անկապտելի-ամբարտավան

10 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնց կազմությունը ճիշտ է տրված:

1. **անկայուն** - նախածանց+արմատ
2. **ապերասան** - նախածանց+արմատ
3. **քղանցք** - արմատ+արմատ+վերջածանց
4. **դասացուցակ**- արմատ+հոդակապ+արմատ
5. **անարգանք** - նախածանց+արմատ+վերջածանց

- 1) 2, 4, 5
- 2) 1, 2, 4
- 3) 2, 3, 5
- 4) 1, 3, 4

11 Ո՞ր նախադասության մեջ սոսկածանցավոր բայ *չկա*:

- 1) Նա զարթնեց, պղտոր հայացքով նայեց շուրջը, կողքին կանգնած բուժքրոջը:
- 2) Թորշոմած վարդերի թերթիկները, մեկիկ-մեկիկ պոկվելով, ընկնում էին վար:
- 3) Մշուշը սողալով լեռներից կիրճն էր իջել՝ թավալվոր լցվելով ձորը:
- 4) Նա չդիպավ աղքատիկ ճաշին, որ բերել էին իր համար, միայն վերցրեց խեցեղեն ամանը, խմեց ջուրը՝ փոքր-ինչ զովացնելու սրտի տապը:

12 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ *չկա*:

- 1) Այծյա՞մը հանկարծ մոտակա ժայռից Անդունդը մի քար գլորեց ոտքով:
- 2) Ինչպես փոթորիկ՝ սաստիկ սրընթաց, Գյուղից սլացան մի խումբ կտրիճներ:
- 3) Ինձ կիիշեն, Երբ մտնեն անտառ, Լսեն հսկա կաղնիների Հեքիաթներն անբառ:
- 4) Սրընթաց պախրա՞, թե՞ գայլ գիշատիչ Շեշտակի անցավ փարախի մոտով:

13 Ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բայերի համարները, որոնք ներգործական սեռի են:

Ես 1. լռեցի: Հայացքս 2. փախցրի նրանից: Նա դեմքը 3. մոտեցրեց ինձ, 4. գտավ իմ աչքերը և 5. վախվորած նայեց ուղիղ աչքերիս մեջ: Ոչինչ 6. ասել պետք չէր. նա իսկույն ամեն ինչ 7. հասկացավ: 8. Հառաչեց և թաշկինակի ծայրով 9. սրբեց թարթիչներից կախված արցունքի վերջին կաթիլները և այլևս ոչինչ 10. չխոսեց:

- 1) 1, 3, 4, 5, 7, 8
- 2) 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10
- 3) 2, 4, 5, 7, 9, 10
- 4) 1, 2, 3, 4, 8, 9

14 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում *-եր* վերջավորությամբ:

- 1) թռչնաբույծ, սանր, կողաթև, միջնապատ
- 2) բնագիր, անվադող, պահանջատեր, սեպագիր
- 3) ցուցափայտ, երկրամաս, գետածի, ուղեցույց
- 4) ջրատար, կցակար, գորգեզր, սալաքար

15 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի գործիական հոլովը կարող է կազմվել *ը-ով*:

- 1) արյուն, կատաղություն, մաս
- 2) երդում, անուն, խիզախություն
- 3) անկյուն, կատարում, սյուն
- 4) խափանում, նորություն, իրավունք

16 Ո՞ր տարբերակում դերբայական դարձված *չկա*:

- 1) Կամրջի վրայով անցնելիս աջուձախ չէր նայում:
- 2) Անհրաժեշտ էր մի քանի օրով գյուղ գնալ:
- 3) Մոտեցավ ու ջերմ բարևեց այգին մշակող այգեպանին:
- 4) Ծերունին թափ տվեց ոտքերի փոշին և առանց շրջվելու հեռացավ քաղաքից:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ միջակետ *չի կարող* դրվել:

- 1) Ծաղրածուի խոսքերը վաթսուամյա Լիլ արքայի սրտում մտավախություն են ծնում մի՞թե կրտսեր դուստրն էլ է նման մյուսներին:
- 2) Ուրիշ ելք չունենալով հրացանները տեղադրեց տարբեր տեղերում տարբեր դիրքերից էր կրակելու ցույց տալու համար թե դեռ դիմադիր ուժեր կան:
- 3) Հիշում եմ երբ Վանի արևը կանգնում էր գեմիթում փոքր ժամանակ արևն ինձ մեծ շատ մեծ էր թվում ծովից եկող մեղմ սյուրքը փարվում էր քաղաքին:
- 4) Բայց այդ պահին մտածել սառը դատել անկարող էի բարկությունը նախանձն ու կատաղությունը տակնուվրա էին անում սիրտս:

18

Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Մենեկան տղայի մեջ բացահայտեց բացառիկ ընդունակություններ, երբ նա դեռ սովորում էր Աթենքում:*
Մենեկան տղայի մեջ բացահայտեց բացառիկ ընդունակություններ նրա՝ դեռ Աթենքում սովորելու ժամանակ:
- 2) *Ես չեմ պատմում այն բանաստեղծի մասին, որ երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմելիս իրեն ծովն է նետել:*
Ես չեմ պատմում երեկոյան ծովախորշի արծաթե ջրերի վրա մակույկով ճեմող բանաստեղծի՝ իրեն ծովը նետելու մասին:
- 3) *Մայրս մինչև անգամ պարծեցավ, որ զավակն իր կամքով ուսումնարան է մտել:*
Մայրս մինչև անգամ պարծեցավ իր կամքով ուսումնարան մտած զավակով:
- 4) *Ամենավտանգավորն այն սուտն է, որ քիչ է տարբերվում ճշմարտությունից:*
Ամենավտանգավորը ստի՝ ճշմարտությունից քիչ տարբերվելն է:

19

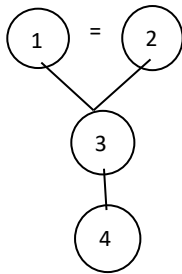
Ո՞ր տարբերակում նախադասության անդամի շարահյուսական վերլուծության սխալ չկա:

Ծառերի՝ միմյանց ներհյուսված սաղարթները, ստեղծելով մի ամբողջական ծածկույթ, գիշերվա մթի մեջ նրանով անցնող ուղևորի համար անտառն ավելի սարսափազդու էին դարձրել:

- 1) **միմյանց** -հանգման խնդիր, **ծածկույթ** -ուղիղ խնդիր
- 2) **նրանով**-տեղի պարագա, **ուղևորի համար** -նպատակի պարագա
- 3) **սարսափազդու**-ուղիղ խնդիր, **սաղարթները** -ենթակա
- 4) **մթի** -հատկացուցիչ, **ներհյուսված** -որոշիչ

20

Ո՞ր նախադասությանն է համապատասխանում տրված գծապատկերը:



- 1) Օրիորդը մի քանի անգամ բարձրացրել էր վարագույրները՝ ժայռերից վերև ելնող ծխի մի սյուն տեսնելու, բայց թվում էր, թե մառախուղը բռպե առ բռպե նոր երանգներ է ստանում, որոնց մեջ նրա երևակայությունը վատ նախագուշակումներ նշմարեց:
- 2) Հենց այդ ժամանակ լրացավ իմ յոթ տարին, սկսեցի հետաքրքրվել աստղային երկնքով, և բոլորը միանգամից գլխի ընկան, որ ես մեծ մարդ եմ դառնալու, որովհետև գիշերները նայում էի լեռան գագաթին, որի վրա ասես աստղեր էին թափվում:
- 3) Արքան խոսում էր դանդաղ, բառերը ձգում, որպեսզի իր խոսքերը, որոնց ճշմարտությանը ինքը չէր կասկածում, երկար հնչեին օդի մեջ՝ համոզությունը սաստկացնելու համար:
- 4) Հին կամքի գերանները դողում են շյուղի նման, գետը ծանր քարեր է շարտում կամարի հիմքերին, թվում է՝ զայրանում է, որ կամուրջն իր հոսանքը բաժանում է ճյուղերի:

21 Ո՞ր տարբերակում հատկացուցիչ ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Մեզ վաղուց էին պատմել նրա մասին, ով բազում քաջագործություններ էր կատարել և ազատել երկիրը թշնամիներից:
- 2) Մառախուղն ինձ թաքցրեց նրանց տեսադաշտից, ովքեր արդեն շուրջ երեք օր կրնկակոխ հետևում էին ինձ:
- 3) Մուշեղը մտավ նրանց արհեստանոցը, որ գտնվում էր քաղաքի կենտրոնական շուկայում:
- 4) Այս գավաթը նրան է պատկանում, ով հաղթանակ կտանի սրամարտում:

22 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

«Այս հիշատակարանն իմ ձեռքն ընկավ պատահական կերպով. թե ինչպես, հետաքրքրական չէ: Սա մի մեծ տեսող էր, որի մեջ «կորած մարդը», ինչպես ինքն էր ենթավերնագրել իր հիշատակարանը, երկար տարիներ, համարյա թե օրը օրին գրի է անցրել իր անհատական կյանքի անցուղարձը»:

- 1) Նար-Դոս. «Ես և նա»
- 2) Ա. Շիրվանզադե. «Արտիստը»
- 3) Ա. Բակունց. «Խոնարհ աղջիկը»
- 4) Ա. Իսահակյան. «Սաադիի վերջին գարունը»

23 Գրերի ստեղծումից հետո առաջինը Աստվածաշնչի ո՞ր գիրքը սկսեցին թարգմանել Մեսրոպ Մաշտոցն ու իր աշակերտները:

- 1) Ծննդոց գիրքը
- 2) Դավթի սաղմոսները
- 3) Ժողովողի գիրքը
- 4) Սողոմոնի առակները

24 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Ամենափրկիչ վանքի բակում՝ հարավային պարսպի տակ գտնվող գետնախորշում,, այժեռակաճի վրա թեք էր ընկել Ոսկանը:

- 1) որ մի ժամանակ ծառայել էր որպես ցորենի մառան
- 2) այն մի ժամանակ ծառայել էր որպես ցորենի մառան
- 3) մի ժամանակ ծառայելով որպես ցորենի մառան
- 4) մի ժամանակ որպես ցորենի մառան ծառայած

25 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

Թեև շա՛տ էր ծերացել Սաադին, սակայն նրա հոգին երազի աչքերով և ականջով երազի տեսնում էր ու լսում աշխարհի չքնաղ իրերն ու ձևերը, երգերն ու լռությունը անհայտ ոլորտների, որովհետև տակավին զրույց էր անում նրա հետ բանաստեղծության կախարդ ոգին:

- 1) համեմատություն
- 2) շրջադասություն
- 3) փոխաբերություն
- 4) մակդիր

26 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Եվ ողբացին լալահառաչ դժխեմ բախտը Հայաստանի
Եվ հուսացին արդարության մի խուլ աստծու դատաստանի:*

- 1) «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 2) «Վահագն» (Ե. Չարենց)
- 3) «Հայոց լեռներում» (Հ. Թումանյան)
- 4) «Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես» (Վ. Տերյան)

27 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Հայ մեծանուն գիտնականը գրել է. «Դրանք կուտակված բազմաթիվ մեծ և փոքր աստղեր են, որոնք աղոտ երևալու հետևանքով միավորված լույսով են երևում»:
2. Հազար տարի հետո միայն՝ 17-րդ դարում, Գալիլեո Գալիլեյը, աստղադիտակն ուղղելով երկնքի դեպի այդ տիրույթը, հաստատեց Շիրակացու առաջ քաշած միտքը:
3. 18-րդ դարից սկսվում է գալակտիկաների հայտնաբերման և ուսումնասիրման պատմությունը, և պարզվում է, որ Ծիր կաթինից բացի, որը մեր գալակտիկան է (Արեգակնային համակարգը գտնվում է նրա թևերից մեկում), գոյություն ունեն բազմաթիվ այլ գալակտիկաներ:
4. Երկնային մարմիններով, համաստեղություններով, երկնականարի վրա մշուշոտ թույլ լույսով երևացող շերտով, որ մարդիկ Ծիր կաթին կամ Հարդագողի ճանապարհ են անվանել, գիտնականները վաղուց են հետաքրքրվել, և դեռևս 7-րդ դարում Ամանիա Շիրակացին վերջինիս մասին մի ուշագրավ եզրակացություն է արել:

- 1) 4, 1, 2, 3
- 2) 4, 1, 3, 2
- 3) 3, 1, 2, 4
- 4) 3, 4, 1, 2

28 Գ. Զոհրապի ո՞ր նովելից է տրված հատվածը:

*«Նշանտուքը Պատրիարքարանի մեծ դահլիճը կատարված չէր հարկավ ...
Պարզապես, հավիտյան իրար սիրելու խոսք տված էին, գիշեր մը, ծառի մը տակ՝
աստղերը ունենալով իրենց վկա. և աշխարհիս ամենեն մեծահանդես նշանտուքը եղած էր իրենցը»:*

- 1) «Փոստալ»
- 2) «Այրին»
- 3) «Այինկա»
- 4) «Զարուղոն»

29 Տրվածներից ո՞րը չի համապատասխանում Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմի սյուժեին:

- 1) Անուշը խելագարվում է և նետվելով Դեբեդի ալիքների մեջ՝ մահանում:
- 2) Աղբյուրից ուշ վերադառնալու համար մայրը պատժում է Անուշին և արգելում Սարոյի հետ հանդիպել:
- 3) Անուշը Սարոյի հետ փախչում է սարերը, հետո վերադառնում է հոր տուն:
- 4) Մոսին հետապնդում ու սպանում է Սարոյին:

30 Ո՞ր տողով է ավարտվում Մ. Մեծարենցի «Աքասիաներու շուքին տակ» բանաստեղծությունը:

- 1) Ծաղիկներեն հովը թերթեր կը թափե
- 2) Նըվագն անոր կը հեծեծե հեշտական
- 3) Ծաղիկներեն հուշիկ թերթեր կը թափե
- 4) Ի՜նչ հեշտին է մըթնշաղն այս սատափե

31 Ա. Բակունցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

«Ավին երրորդ անգամ կրակեց, բերդանի գնդակը խրվեց ձյունի մեջ, վզզաց, ինչպես շիկացած խոփը դարբնոցի ջրաքարում: Երրորդ կրակոցը նրա բերդանի վերջին ճիչն էր: Ավին մինչև վերջ էլ չիմացավ, թե ինչու չորրորդ փամփուշտը բերդանը ներս չառավ»:

- 1) «Սիրհավ»
- 2) «Սպիտակ ձին»
- 3) «Սթնաձոր»
- 4) «Ալպիական մանուշակ»

32 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի վերաբերյալ:

- 1) Ունևոր Իշխան հոր տնից Աղունը հարս էր եկել առանց օժիտի:
- 2) Սիմոնի ծնողները և հարազատները սկզբում մեծ խանդավառությամբ էին ընդունել Աղունին:
- 3) Աղունի մայրացուն դեմ էր, որ Աղունը ամուսնանա Սիմոնի հետ:
- 4) Աղունը համաձայնում է ամուսնանալ Սիմոնի հետ այն բանից հետո, երբ իմանում է, որ իր հորաքույր Մանիշակի գյուղն է գնալու:

33 Ո՞ր նախադասություններում զիջման պարագա կա:

1. Քույրս դպրոցի լավագույն աշակերտուհին էր, իսկ ես, փոխանակ դասերս սովորելու, ժամանակս վատնում էի բակային խաղերի վրա:
2. Օղը, սակայն, այստեղ ցուրտ էր, գետինը՝ խոնավ, բուսականությունից զուրկ:
3. Ես, չնայած իմ անուղղելի լավատեսությանը, այստեղ զգում էի մի մեծ ու հորդաբուխ ուժի տազնապալի ազդեցությունը:
4. Եվ գուցե միայն սենյակում մի խուլ, Գլուխը թեքած պատկերիս վրա, Կնայի մի կին աչքերիս տխուր, Ու կարցունքոտվեն աչքերը նրա:
5. Քանի տարի էր, ինչ Թուրվանտա Քորոն և Փալանճի Գրիգորն ամուսնացած էին, բայց հակառակ բոլոր ցանկության՝ զավակ չունեցան:

34 Ո՞ր բառերում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա:

1. տարագրություն, 2. գրչատուփ, 3. տարեշրջան, 4. թախծախառն, 5. աներևութանալ, 6. դատրիկ, 7. հանդգնել, 8. միջնագիծ

35 Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:

1. խանդաղատել, 2. ծեքծեքել, 3. խանդավառվել, 4. պարուրել, 5. նագել, 6. պչրել, 7. խոնջանալ, 8. սեթևեթել

36 Նախադասության անդամներից որո՞նց ձևաբանական վերլուծությունն է սխալ:

Եթե զինվորների շողշողուն զենքերը չլինեին, հեռվից դիտողին կթվար, թե քարե դարի մարդիկ են հավաքվել սեղանի շուրջ:

1. **մարդիկ** - *ու* հոլովման գոյական
2. **հավաքվել** - անորոշ դերբայ
3. **չլինեին** - անկանոն բայ
4. **շուրջ** - մակբայ
5. **կթվար** - չեզոք սեռի բայ
6. **դիտողին** - գոյական, որոշյալ առում

37 Ո՞ր նախադասություններում ընդգծվածը շաղկապ *չէ* (նախադասությունները կետադրված չեն):

1. Ես պատմում եմ այն **ինչ** տեսել ու զգացել եմ սեփական փորձով:
2. Աղջիկը **որ** մագերն այդպես փռել էր ուսերին ուշադիր նայում էր փողոցի անկյունում խմբված մարդկանց:
3. **Քանի դեռ** ճրագը վառվում էր երրորդ մարդը աչքերը լաթով կապած նստած էր սենյակում:
4. Ես ծնվել եմ երգի համար Ու **մինչև** մահ պիտի երգեմ:
5. **Նախքան** պատանու հարցին պատասխանելը նա ուղեպայուսակից հանեց զանազան ուտեստներ:

38 Ո՞ր թվերի տեղում ստորակետ պիտի դրվի:

Բայց Բուդդան որի վարդապետության սկիզբը փառավոր է(1) միջուկը իմաստուն(2) և ավարտը փրկարար(3) կարեկցանքով լցված դեպի ամբոխի անհավատությունը(4) նորից դիմեց նրան(5) թշվառության և տանջանքի այդ տգետ ժառանգին: Նա բացեց ժողովրդի առաջ ճանապարհները դեպի Նիրվանան դեպի նրա երանավետ անդորրը սակայն(6) ամբոխը ծաղրում էր նրան: Եվ նա կանգնելով Հիմալայն ի վեր(7) ասաց Ով Ազնի լսիր իմ աղոթքը(8) և թույլ մի տուր որ թագավորի անհավատությունը:

39 Տրված բառերից քանի՞սն են դերանուն:

ոչ միայն, այսօրինակ, այստեղ, ոչ ոք, բոլորը, մեկմեկի, որոշ, համայն

40 Բառերից (կապակցություններից) քանիսի՞ր բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

մեջք(մեջքի), խոսքի(մասային), կաս(կարմիր), տնից(տուն), գառ(ի)վայր, դափ(դատարկ), ըստ(ամենայնի), ուր(որ)է

41 Բառազույգերից քանի՞սն են կազմված հականիշներից:

ցայգ-գիշեր, ի վնաս-հոգուտ, հակամետ-միտումնավոր, ճիշտ-թյուր, սեղմ-ճապաղ, վտիտ-մարմնեղ, պարպում-լիցքավորում, վատնել-կուտակել

42 Նախադասություններից քանիստ՞ում է ընդգծվածը գոյականական անդամի լրացում:

- Կանայք՝ խարտյաշ կամ սևաթ մագերով գեղեցկուհիներ՝ պճնված ճոխ արդուզարդով, ճեմում էին:
- Երևում էր՝ միջոցներ չէին խնայել՝ ձգտելով լիովի գոհացնել հյուրերին:
- Ծիածանագույն մետաքսե վարագույրով էին ծածկված պատուհանների փեղկերը, և ծաղկավոր գորգեր էին փռված հատակին:
- Մղձավանջային անհեթեթ խաբկա՞նք էր, թե՞ դժոխային իրականություն:
- Գազանների մոտ հացի կնստեմ, ողջույնը կառնեմ բորենիների:

43 Նախադասություններից քանիստ՞ում անջատման խնդիր կա:

- Հեռացավ մեզանից տխուր, կարոտը սրտում:
- Նա բռունցքով ջարդեց այն, ինչ մնացել էր խաղալիքից:
- Ընչաքաղցությունից իրեն՝ տասնութամյա չնաշխարհիկ օրիորդին, ամուսնացրին տարեց մարդու հետ:
- Չինացիները խոսում են իրարից խիստ տարբեր յոթ բարբառներով, որոնք բոլորովին էլ հասկանալի չեն այլ բարբառով խոսողին:
- Մոտեցած երկնից աստղերը պայծառ Ժպտում են խաղաղ բո աչքերի պես:

44 Նախադասություններից քանի՞սն են արևմտահայերենով:

- Եթե հույս ունինք ապագայի վերա, նորա երևցուցիչը դուք եք, ձեզանից կախվում է ազգի ապագան, և ձեր վերա է միակ հույսը:
- Բայց երգը, որ իր ալուցքեն կը թռչի, Անտես ու ստվերոտ սանդուխներու վրա Կ'իյնա շնչահեղձ:
- Էն լեզվներումը նրանք կարդում էին երևելի մարդկանց գործերքը, նրանց արածներն ու ասածները:
- Հոս՝ քարահատակ ճամփուն վրա, ձիերու շարք մը կը քալե հազիվ լսելի ոտնաձայնով մը:

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միասլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Պես* կապով կարող են կազմվել թե՛ ձևի, թե՛ ժամանակի պարագաներ:
2. Պարագաները կարող են արտահայտվել միայն գոյականով կամ մակբայով:
3. Վերաբերության խնդիրը արտահայտվում է միայն կապային կառույցով:
4. Միևնույն բայը նույն նախադասության մեջ միաժամանակ կարող է ունենալ և՛ խնդիր, և՛ պարագա լրացումներ:
5. Պարագաները լինում են տեղի, ժամանակի, ձևի, միջոցի:
6. Ներգործող խնդիր կարող են ունենալ միայն ներգործական սեռի բայերը:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Ջրտու-ի(1) գիշերներին լուսինը շող-(2) էր գցում առվի մեջ, ջրվորի պողպատ բահի վրա, պսպղում էին սերկ-իլի(3) տերևները, հովից հասկերը քսվում էին իրար, խ-ում(4): Լուսաբացին հալվում էին աստղերը ձյան գնդերի պես, շա-ագունում(5) էր արևելքը, ա-րևի առաջին շողերը փայլվում էին զուլալ, սկանակի-(6) լճակներում, խաղում ամպե-րի հետ. ասես մի անտես ձեռք բ-ր(7) շողերով ամպի սպիտակ քուլաների վրա հազա-րավոր նա-շեր(8) էր նկարում, որ մի քիչ հետո ավերի նույն շողերով: Արևի շողերի հետ գոլո-շի(9) էր բարձրանում արտերից, ու գիշերվա խոնավությունն էր ան-անում(10):

- 1) 2-կ, 7-յու, 8-խ, 10-է
- 2) 1-ք, 5-ռ, 8-դ, 9-ր
- 3) 3-և, 4-շշ, 7-յու, 9-ր
- 4) 1-ք, 2-ք, 6-ր, 10-է

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) խճանկար, ծածկանուն, պարտիզպան
- 2) մշտավառ, վերնախավ, հոգեթրթիռ
- 3) արյունոռուշտ, արաղաց, համբուրել
- 4) նստակյաց, դեռափթիթ, բնաբան

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ձայնավորը հնչյունափոխվել բաղաձայնի:

- 1) հոգյակ, ձվածեղ, վայրկենասլաք, չվացուցակ
- 2) լեզվանի, ալյակ, աղվամագ, թթվահամ
- 3) կատվաձագ, կղզեբնակ, ուրվական, մեղվապահ
- 4) առվույտ, պատանյակ, առվեգր, կկվականչ

49 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **մարմաջ**-բուռն ձգտում, **ընձենի**-մշտադալար ծառի տեսակ
- 2) **քերծե**-արագավազ որսկան շուն, **տավիղ**-լարավոր երաժշտական գործիք
- 3) **երախտիք**-ուրիշին արած բարի գործ, **տորմիղ**-նավերի միավորում
- 4) **կռան**-մետաղները հարթեցնելու մուրճ, **վեղար**-հայ կրոնավորի գլխի ծածկույթ

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) աշակերտ, ակոս, ավելուկ
- 2) ավանդ, ամբար, անդուլ
- 3) աղանդ, ավազան, բագում
- 4) ապար, ապստամբ, ախորժակ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են թավ գրված բառի բառաձևեր:

- 1) **երգել** – երգած, երգելիս, երգիչ, երգի՛ր
- 2) **ինքը** – իրենք, իր, իրենց, իրենով
- 3) **տուն** – տան, տնային, տներ, տունը
- 4) **հասնել** – հասել, հասնող, հասավ, հասանելի

52 Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերական իմաստով գործածված բառ *չկա*:

- 1) Մի ահարկու ձայն խռպոտ աղմուկով խլացրեց զանգերի դողանջը:
- 2) Մի զարմանալի թախծոտ կյանք էր կանաչում դեմը:
- 3) Սիմոնը մեխավել էր Սոնայի տան մոտ, և նեղվածք ու ցուրտ էր, և ձգող ոչ մի տաք անկյուն չկար:
- 4) Կաքավաբերդի բարձունքի միակ ծաղիկը ալպիական մանուշակն է՝ ցողունը կաքավի ոտքի պես կարմիր, ծաղիկը ծիրանի գույն:

53 Տրված բառերից որի՞ արմատին (արմատներից մեկին) կարող է միանալ *ընդ-* նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) առաջնորդ
- 2) օրինակելի
- 3) մրցունակ
- 4) հանրամատչելի

54 Ո՞ր նախադասության մեջ մեկից ավելի անկանոն բայ կա:

- 1) Դու էլ նրա գո՛վքը արա, որ գա՝ օսկե մազը ձեռին:
- 2) Ամպերը ճերմակ երամով անցան. իմ սիրտն է լալիս կարոտով անհուն:
- 3) Հետո կուշտ կերած մեր ձիերը սկսեցին բարձրանալ քարոտ արահետով՝ մեկը մյուսին հրմշտելով:
- 4) Նա հագել էր կապույտ բաճկոն, դրել էր գլխարկ, որի տակ հավաքել էր շեկիկ մազերը:

55 Ո՞ր տարբերակում գերադրական աստիճանով դրված ածական *չկա*:

- 1) «Շոկոլադ» բառն առաջին անգամ Եվրոպայում լսել են իսպանացիները ացտեկների հնագույն մայրաքաղաքը թալանելիս:
- 2) Գրասեղանի մոտ նստել էր հայ երիտասարդության մտքի ամենասիրելի ղեկավարը՝ նա, որի անունը տարածված էր ամենուրեք, ուր կար գեթ մի բուռ հայություն:
- 3) Անապատում հյարտորեն կանգնած են եգիպտական բուրգերը, որոնց հանդեպ ամենակործան ժամանակն անգամ անկարող է գտնվել:
- 4) Պատմության ամենից լուսաճաճանչ մտքի հնոցում ծնված հոմերոսյան պոեմները վերացած աշխարհի արձագանքն են հունական շողշողուն առասպելների տեսքով:

56 Ո՞ր տարբերակում բաղադրյալ ժամանակաձև կա:

- 1) միտք արեց, երգչուհի պիտի դառնամ
- 2) մի՛ վհատվիր, մոտ չեմ գա
- 3) երես մի՛ տուր, չպետք է ներես
- 4) պետք է գնամ, տարավ-բերեց

57 Ո՞ր տարբերակում ըղձական եղանակի բայաձև կա:

- 1) Շանթն է բեկվում ճակտիս վրա. Մահ, չգիտեմ, կա՞, թե՞ չկա:
- 2) Իմ գերեզմանին դուք չմոտենաք, Թողե՛ք, որ հանգչի իմ սիրտը հոգնած:
- 3) Եվ ես, որ երբեք չեմ իմացել սենտիմենտալություն, ուզեցի հրացանս առնել և հենց նրա աչքի առջև փշրել այն:
- 4) Երանի նրան, ով կարող է գեղեցիկ ստով խաբվել:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ կապի գործածության կամ հոլովառության սխալ *չկա*:

- 1) Նա իրեն համար հանգիստ կարդում էր, երբ հարևանը գրգռված ներս խուժեց ու սկսեց գոռոռալ:
- 2) Հանձինս քեզ՝ ես ունեմ մի լավ բարեկամ:
- 3) Իմ վրայի բծերը ցույց տալուց առաջ մաքրի՛ր ձեռքերդ:
- 4) Ձեր առաջարկների հետ դեռ չեմ հասցրել ծանոթանալ:

59 Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում թերի նախադասություն *չկա*:

- 1) Երեկոները, երբ մթնում էր, սովորաբար վառում էր բոլոր լույսերը:
- 2) Բելը կանգնել էր գորքից բավական հեռու, իսկ Հայկը՝ առաջին շարքում:
- 3) Մայրիկ, մի բան պիտի ասեմ, որը քեզ գուցե կուրախացնի:
- 4) Քննության ժամանակ բոլոր աշակերտներն արդեն գրում էին հարցերի պատասխանները, իսկ ես դեռ մտածում էի:

60 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ժամանակի պարագա:

- 1) Դանդաղ իջնում էր երեկոն:
- 2) Հենց վերջնական որոշում ընդունես, ինձ տեղյակ կպահես:
- 3) Հաջորդ տարի՝ վաղ գարնանը, ծիծեռնակը վերադարձավ:
- 4) Պետք է հավատարիմ մարդկանցից պահակներ նշանակեմ, որպեսզի այսուհետև ոչ ոք չկարողանա փախչել:

61 Ո՞ր նախադասության մեջ դերանունով արտահայտված ենթակա *չկա*:

- 1) Ամենագարմանալին այն էր, որ ոչինչ չէր փոխվել իմ մանկության գյուղում:
- 2) Աշխատանքի այդ խաղաղ օրերին այնպես էր թվում, թե սարերի ետևում ընկած գյուղի մասին քաղաքում ոչ ոք չգիտի:
- 3) Երբ ընկերս լռեց, ինձ թվաց, թե գետակը նույն հանգով է պատմում:
- 4) Դիվան դային գիտի, որ ինքը զառամյալ է արդեն, քայլելիս հենվում է փայտին:

62 Ո՞ր նախադասության մեջ հատկացուցիչ *չկա*:

- 1) Նա փերին է զմրուխտ գետի, Յնորքներիս սիրելին:
- 2) Պարսպապատի վրայից զինվորները տեսան մի խումբ հեծյալների՝ ամրոցին արագ մոտենալը:
- 3) Ես մկրտվել եմ հայկական եկեղեցում, որի արմատները ձգվում են մինչև Թադևոս և Բարդուղիմեոս առաքյալները:
- 4) Մեր՝ երեխաներիս աչքը չէր հեռանում նրանցից. ուշիուշով դիտում էինք արագիլներին:

63 Ո՞ր նախադասության մեջ բութ պիտի դրվի:

- 1) Բաթը զայրույթից կորցրել էր իրեն և նրա բիբերը թվում էր ուզում էին դուրս պոռթկալ ակնակապիճներից:
- 2) Տղան կանչում էր հորը իսկ նա ձորն իջնելով այլևս չէր լսում որդու կանչը:
- 3) Խորհում էի որ երեք ամիս է քեզ չեմ տեսել և ամեն օր չարացել եմ քեզ վրա:
- 4) Որ նրանք հայ լինեն ես իմ հայությունից կիրաժարվեմ՝ հայը հող կվարի ծառ կտնկի շալակով փայտ կբերի:

64

Ո՞ր նախադասության մեջ բայի հրամայական եղանակով արտահայտված ստորոգյալ կա (շեշտերը դրված չեն):

- 1) - Նկատի ունեցիր, որ ակադեմիական թատրոնն արդեն բեմադրել է իմ պիեսը,- ակնոցն ուղղելով՝ ասաց երիտասարդը:
- 2) Երբ Գոգոն դժգոհում էր մեր ազարակի ծառերից պտուղ քաղողներից, մայրս գորովանքով ասում էր.
- Թող մի քիչ էլ քաղեն տանեն, ձայն չհանես. դրանով մեր պտուղը չի պակասի:
- 3) - Հայրիկիդ կասեմ, որ թույլ տա՝ թռուցիկ թռցնես,- ասաց մայրս,- բայց այլևս թելը կտուրի ձողին չպիտի կապես:
- 4) - Բարեկամներս,- ասաց նիստը վարողը,- խնդրում եմ հարցերը տալ պարզ, որոշակի և տղամարդու պես տեր կանգնել տրված հարցին:

65

Ո՞ր տարբերակի բոլոր բանաստեղծությունների հեղինակն է Վ. Տերյանը:

- 1) «Ոսկեհանդերձ եկար», «Որպես Լաերտի որդին», «Տաղ անձնական»
- 2) «Աշնան մեղեդի», «Կարուսել», «Մի մրահոն աղջիկ տեսա»
- 3) «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի...», «Տխրություն», «Անվերնագիր»
- 4) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն», «Fatum», «Իմ խաղաղ երեկոն է հիմա»

66

Ո՞ր տողը Ե. Չաքենցի «Ես իմ անուշ Հայաստանի» բանաստեղծությունից չէ:

- 1) Արևոտ մի սար եմ հիշում՝ ճակատին ձյունի պատառիկ...
- 2) Աշխա՛րհ անցիր, Արարատի նման ճերմակ գագաթ չկա...
- 3) Ու հնամյա քաղաքների հազարամյա քարն եմ սիրում...
- 4) Ուր էլ լինեմ, չեմ մոռանա ես ողբաձայն երգերը մեր...

67

Ո՞ր նախադասություններում փոխանվանաբար գործածված թվական կա:

1. Անհիշելի ժամանակներից սկսած՝ այդ գյուղում մշտապես ապրում էր հարյուր քսանյոթ մարդ. նրանցից քսանութը տղամարդիկ էին, մնացածը՝ կանայք ու երեխաներ:
2. Ե՛վ Չաքենցը, և՛ Բակունցը հիացած էին Տերյանով. երկուսի համար էլ վերջինս կատարելատիպ էր, բանաստեղծական արվեստի չափանիշ:
3. Իսկ երկրորդները նրանք են, ովքեր կոչված են կյանքի խորհուրդն օրհներգելու:
4. Երբ Ավետիքը դառնում է յոթ-ութ տարեկան, ծնողները նրան տալիս են սովորելու գյուղի ուսումնարանում:
5. Այդ գիտնականը թարգմանություններ էր անում հարյուր տասնչորս լեզվից, վարժ խոսում էր երեսունինը լեզվով, մասնակի տիրապետում տասնմեկին:

68

Ո՞ր նախադասություններում համաձայնության սխալ կա:

1. Միացյալ Նահանգները փորձում է խաղաղություն հաստատել Մերձավոր Արևելքում:
2. Այս ամենը վկայում են, որ վերահսկողությունը պատշաճ մակարդակի վրա չի եղել:
3. Ամբողջ ժողովուրդը պապանձված կանգնել էին՝ ասես խլացած Բուդայի մահացու սպառնալիքների առաջ:
4. Հորս աչքերում կային հոգնությունը քողարկող ժպիտ և քնքշության ցուրթեր:
5. Գործող բոլոր կուսակցությունները ներկայացնելու են իրենց քաղաքական ծրագրերը:

Հնավաճառից հինգ դոլարով գնված նկարը կարող է ամերիկացի նկարիչ Ջեքսոն Պոլլոքի կտավը լինել. ահա այսպիսի ենթադրություն է արել արվեստաբան Պիտեր Բիրոն: Եթե ենթադրությունը ճիշտ է, ապա կտավը արժի 40-50 միլիոն դոլար:

Վիճելի նկարի տերը նախկին վարորդ, այժմ թոշակառու Թերրի Հորթոնն է, որի ավտոտնակում նկարը մնացել է մի քանի տարի: Սի օր, երբ այն նկատել է տեղի համալսարանի պրոֆեսոր Բիրոն և ճանաչելով Պոլլոքի ոճը՝ ենթադրություն է արել, սկսվել է փորձաքննություն: Փորձագետները նկարի վրայի մատնահետքերը համադրել են Պոլլոքի արվեստանոցում եղած նկարներում առկա մատնահետքերի հետ, և ենթադրությունը առ այն, որ նախկին վարորդի մոտ գտնվող նկարը Պոլլոքի վրձնին է պատկանում, հաստատվել է: Արդյունքում յոթանասունչորսամյա թոշակառուն փաստորեն հսկայական կարողության տեր է: Չէ՞ որ ամերիկյան հետպատերազմյան խոշորագույն նկարիչներից մեկն է համարվում Պոլլոքը, որի հանրահայտ «Համար 5, 1948» կտավը, օրինակ, մասնավոր գործարքի արդյունքում վաճառվել է 140 միլիոն դոլարով. դա այն ժամանակներում գեղանկարչության մեջ վճարված գումարներից ամենախոշորներից է: Ավելի ուշ նկարչի մեկ այլ կտավ՝ «Համար 17Ա»-ն, վաճառվել է 200 միլիոն դոլարով:

Ջեքսոն Պոլլոքը ամերիկյան աբստրակտ էքսպրեսիոնիզմի ամենավառ ներկայացուցիչն է, հայտնի է ոչ միայն նկարների գաղափարական խորությամբ, այլև իր ստեղծած յուրահատուկ՝ ներկերը լցնելու և ցայտեցնելու տեխնիկայով: Բացի այդ, նա կտավը չէր ձգում ենթանկարակալի վրա, այլ գերադասում էր ամրացնել հատակին՝ այդպիսով հնարավորություն ստեղծելով նկարել չորս կողմից: Նա ասում էր, որ այդպես կարծես գտնվում է նկարի մեջ:

Նկարիչը անվանումներ չէր տալիս նկարներին, այլ սոսկ համարակալում էր դրանք՝ դիտողին իր նախանշած գաղափարներով չկաշկանդելու համար:

1. Պոլլոքի նկարների բարձր գինը կապված է ոչ թե դրանց բովանդակության, այլ ներկերը ցայտեցնելու միջոցով նկարելու տեխնիկայի հետ:
2. Համալսարանի պրոֆեսորը, նկարի վրա նկատելով հայտնի նկարչի մատնահետքերը, պարզել է, որ կտավը պատկանում է Ջեքսոն Պոլլոքի վրձնին:
3. «Համար 5, 1948» հայտնի կտավը տարիներ շարունակ մնացել է մի նախկին վարորդի ավտոտնակում:
4. Թերրի Հորթոնին պատկանող նկարը իրականում շատ ավելին արժի հնավաճառին վճարված գումարից:
5. Կտավը հատակին ամրացնելու շնորհիվ Պոլլոքը կարողանում էր նկարել կտավի բոլոր կողմերից:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտենք* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Մակբայը չի կարող լինել կազմությամբ պարզ բառ:
2. Գոյականի կրկնությամբ կազմված որոշ բառեր մակբայներ են:
3. *Առաջ, հեռու* բառերը կարող են հանդես գալ և՛ որպես կապ, և՛ որպես մակբայ:
4. *Որեն, ուլիմ* ածանցները կազմում են մակբայներ:
5. Մակբայները դառնում են ոչ միայն բայով, այլև ածականով արտահայտված անդամի լրացում:
6. *Երբևէ, երբևիցե* բառերը ժամանակի մակբայներ են, *բազմիցս, կրկնակի* բառերը՝ չափի մակբայներ: